

JĘZYK
KOMUNIKACJA
INFORMACJA

LANGUAGE COMMUNICATION INFORMATION

Edited by

ILONA KOUTNY

IDA STRIA

JĘZYK
KOMUNIKACJA
INFORMACJA

Pod redakcją
ILONY KOUTNY
IDY STRII

ZESPÓŁ REDAKCYJNY / EDITORIAL BOARD

Probal Dasgupta

Sabine Fiedler

Iłona Koutny (przewodnicząca)

Mária Ladányi

Nguyen Chi Thuat

Piotr Nowak

Paweł Nowakowski

Ida Stria

REDAKTOR JĘZYKOWY / LANGUAGE EDITOR

Michael Farris

RECENZENCI TOMU / VOLUME REVIEWERS

Věra Barandovská-Frank, Cyril Brosch, Anna Chudzik, Michele Gazzola, Norbert Kordek, Mária Ladányi,

Jouko Lindstedt, Ida Stria, Stefan Wiertlewski

PROJEKT OKŁADKI / COVER DESIGN

Wydawnictwo Rys

Copyright © by Wydawnictwo Rys, Poznań 2019

Printed in Poland

ISBN 978-83-65483-92-8

ISSN 1896-9585

WYDANIE / EDITION

Wydawnictwo Rys

Dąbrówka, ul. Kolejowa 41, 62-070 Dopiewo

tel. 600 44 55 80

e-mail: rysstudio@o2.pl

www.wydawnictworys.com

Spis treści

Od Redakcji 11

Struktury językowe

ÉVA HRENEK

O znaczeniu czasowników funkcyjnych. Węgierskie konstrukcje z czasownikami funkcyjnymi w ramach systemu konstrukcji czasownikowych o znaczeniu metaforycznym 14

BENCE POMÁZI

Empiryczna metoda odróżniania znaczeń trzech sufiksów przypadku w węgierskim 33

WIM JANSEN

Przemyslenia na temat sufiksu -ec w słownictwie esperanckim 53

Komunikacja

BENGT-ARNE WICKSTRÖM

Reguła procentowa dla praw mniejszości językowych: nerelevantna lub dyskryminująca 72

GORO CHRISTOPH KIMURA

Strategie komunikacji transgranicznej: perspektywa polsko-niemiecka a sytuacja w Japonii 85

RENATO CORSETTI

Wielojęzyczność to rozwiązanie, nie problem: o językach rodzimych w wielojęzycznym świecie ze szczególnym uwzględnieniem migrantów i użytkowników esperanta 102

ALEKSANDRA URZĘDOWSKA
Komentarz na facebooku jako quasi-gatunek internetowy – język i typologia118

Interlingwistyka

SABINE FIEDLER
Języki planowe a języki stworzone na potrzeby literatury lub filmów fantasy
i science fiction: studium niektórych punktów zbieżności139

SERGEJ KUZNECOV
„Kosmoglot” – pierwsze towarzystwo interlingwistyczne w Rosji.....155

BRADIUS V. MAURUS III
Uniwersalny język planowy K'ang Yu-weia178

Varia

DOROTTYA MÓZES
Tożsamość transkulturowa i praktyki translingualne w *Szatańskich wersetach*
Salmana Rushdiego.....183

ANDRZEJ SWOBODA
Specyfika terminologii chemicznej w języku chińskim. Zastosowanie
Niebiańskich Pni (天干) w tworzeniu chińskojęzycznych nazw
systematycznych wybranych związków organicznych.....204

Recenzje

VĚRA BARANDOVSKÁ-FRANK
Konstruowanie języka dla różnych kultur: historyczny przykład *Langmakera*214

IDA STRIA
Věra Barandovská-Frank *Interlingvistiko. Enkonduko en la sciencon*
de planlingvoj.....224

Kronika

29. Jahrestagung der Gesellschaft für Interlinguistik
e. V., Berlin, 22–24.11.2019 (Cyril Robert Brosch).....227

Streszczenia w języku esperanto.....230

Autorzy236

Contents

From the Editors12

Linguistic structures

ÉVA HRENEK

On the meaning of light verbs. Hungarian light verb constructions
within the system of verbal constructions with metaphorical meanings14

BENCE POMÁZI

An empirical method to distinguish the meanings of three case
suffixes in Hungarian33

WIM JANSEN

Thoughts about the suffix -ec in the Esperanto vocabulary53

Communication

BENGT-ARNE WICKSTRÖM

The percentage rule for minority language rights: Irrelevant or discriminatory72

GORO CHRISTOPH KIMURA

Strategies of transborder communication: German-Polish perspectives
and the Japanese situation.....85

RENATO CORSETTI

Multilingualism is a solution, not a problem: mother tongues in a multilingual
world, with a particular focus on migrants and Esperanto speakers.....102

ALEKSANDRA URZĘDOWSKA

Commentary on Facebook as a quasi-internet genre – language and typology.....118

Interlinguistics

SABINE FIEDLER

Planned languages and languages created for fantasy and science-fiction literature or films: A study on some points of contact139

SERGEY KUZNETSOV

„Kosmoglot” – the first interlinguistic society in Russia.....155

BRADY V. MOORE III

The universal planned language of K'ang Yu-wei178

Miscellaneous

DOROTTYA MÓZES

Transcultural Identity and Translingual Practices in Salman Rushdie's *The Satanic Verses*183

ANDRZEJ SWOBODA

The characteristics of Chinese chemical terminology. The use of the Celestial Stems (天干) in the formation of the Chinese-language systematic names of selected organic compounds204

Review

VĚRA BARANOVSKÁ-FRANK

Language construction for different cultures: The historic example of *Langmaker*214

IDA STRIA

Věra Barandovská-Frank: *Interlingvistiko. Enkonduko en la sciencan de planlingvoj*.....224

Chronicle

29th Annual Meeting of the Interlinguistic Association, Berlin, 22–24.11.2019 (Cyril Robert Brosch)227

Abstracts in Esperanto230

Authors236

Enhavtabelo

De la Redaktoroj12

Lingvaj strukturoj

ÉVA HRENEK

Pri la signifo de funkciaj verboj. Hungaraj strukturoj kun funkciaj verboj enkadre de la sistemo de verbaj strukturoj kun metaforaj signifoj14

BENCE POMÁZI

Empiria metodo por distingi la signifojn de tri kazosufiksoj en la hungara lingvo33

WIM JANSEN

Pensoj pri la sufikso -ec en la Esperanta leksiko53

Komunikado

BENGT-ARNE WICKSTRÖM

La procentoregulo por la lingvaj rajtoj de minoritatoj: netaŭga aŭ diskriminacia.....72

GORO CHRISTOPH KIMURA

Strategioj de translima komunikado: german-polaj perspektivoj kaj la japana situacio.....85

RENATO CORSETTI

Multlingveco estas solvo, ne problemo: pri gepatraj lingvoj en la mondo multlingva kun aparta atento al migrantoj kaj al la parolantoj de Esperanto.....102

ALEKSANDRA URZĘDOWSKA

Komentoj en Facebook kiel kvazaŭ-interreta ĝenro – lingvaĵo kaj tipologio.....118

Interlingvistiko

SABINE FIEDLER

Planlingvoj kaj lingvoj kreitaj por fantazio kaj scienc-fikciaj literaturo aŭ filmoj:
studo pri kelkaj kontaktpunktoj139

SERGEJ KUZNECOV

„Kosmoglot” – la unua interlingvistika societo en Ruslando155

BRADIO V. MORO III

La universala planlingvo de K'ang Yu-wei178

Diversaĵoj

DOROTTYA MÓZES

Transkultura identeco kaj translingvaj praktikoj en *The Satanic Verses*
de Salman Rushdie.....183

ANDRZEJ SWOBODA

Specifaĵoj de kemia terminaro en la ĉina lingvo. Aplikado de ĉielaj radikoj
(天干) en la kreado de ĉinaj terminoj de sisteme elektitaj organikaj kombinaĵoj204

Recenzo

VĚRA BARANDOVSKÁ-FRANK

Lingvokonstruado por diversaj kulturoj: historia ekzemplo *Langmaker*.....214

IDA STRIA

Věra Barandovská-Frank: *Interlingvistiko. Enkonduko en la sciencon
de planlingvoj*.....224

Kroniko

29-a Jarkunveno de la germana Interlingvistika Asocio,
Berlin, 22–24.11.2019 (Cyril Robert Brosch)227

Resumoj en esperanto230

Aŭtoroj236

Od Redakcji

Czasopismo *Język. Komunikacja. Informacja* obejmuje szeroki zakres zagadnień, co widoczne jest również w bieżącym numerze: od struktur językowych, poprzez prawa językowe mniejszości, po terminologię.

Pierwszy dział tematyczny zawiera analizy **struktur językowych** w języku węgierskim oraz planowym języku esperanto. W języku węgierskim Éva Hrenek analizuje struktury mające w swoim składzie czasownik funkcyjny, a Bence Pomázi znaczenie trzech sufiksów przypadku w oparciu o użycie języka przez mówców rodzimych. Niejednoznaczne użycie dotyczy także esperanta, np. w przypadku przyrostka *-ec*, które to Wim Jansen próbuje opisać w ramach gramatyki funkcjonalnej.

W dziale o **komunikacji** pojawiają się różnorodne tematy. Bengt-Arne Wickström za pomocą kryteriów ekonomicznych przedstawia prawa językowe mniejszości i pokazuje niebezpieczeństwo dyskryminacji. Goro Christoph Kimura na podstawie form komunikacji granicznej między Polską a Niemcami szuka rozwiązań odpowiednich dla Japonii. Renato Corsetti opowiada się za wielojęzycznością – która jest powszechna w wielu krajach – i przedstawia przypadek, gdy jednym z języków jest esperanto; ponadto porusza również problem językowy imigrantów. Aleksandra Urzędowska traktuje komentarze na Facebooku jako specyficzny gatunek w komunikacji online.

Dział o **interlingwistyce** rozpoczyna się od artykułu Sabine Fiedler, w którym Autorka wyraźnie rozróżnia języki planowe stworzone do komunikacji międzynarodowej od języków tworzonych na potrzeby filmów i książek fantastycznych, a jednocześnie wskazuje wspólne cechy, uzasadniające ich miejsce w interlingwistyce. Artykuł Sergeja Kuznecova poświęcony jest pietrogradzkiemu towarzystwu interlingwistycznemu Kosmoglot, które było pierwszą próbą powiązania podejścia inżynierskiego i humanistycznego z nauką o komunikacji językowej. Interlingwistyka azjatycka jest mało znana; w niniejszym tomie Bradius Maurus krótko przedstawia idee K'ang Yu-weia dotyczące uniwersalnego języka.

Dorottya Mózes – podobnie jak w JKI 13 – bada literaturę metodami językoznawczymi: tym razem próbuje ukazać międzykulturową tożsamość Salmana Rushdiego w jego *Szatańskich wersetach*. Andrzej Swoboda kilkoma przykładami dowodzi, że również w terminologii chemicznej przejawia się specyfika języka chińskiego.

Z okazji ukazania się książki *Langmaker* Jeffreya Henninga Věra Barandovská-Frank wprowadza nas w świat języków skonstruowanych (conlangs), które masowo zaczęły pojawiać się w Internecie w ostatnich 30 latach. Recenzja Idy Strii przedstawia podręcznik uniwersytecki Věry Barandovskiej-Frank na temat interlingwistyki.

From the Editors

The journal JKI (Language Communication Information) covers a wide range of topics as can also be seen in the current issue: from language structures through minority language rights to terminology.

The first thematic group is made up of analyses of **language structures** in Hungarian and in the planned language Esperanto. For Hungarian, Éva Hrenek analyzes the structure of light verbs and objects, while Bence Pomázi examines the meaning of three syntactic endings based on the usage of native speakers. Esperanto also has instances of ambiguous usage, such as that of the suffix *-ec*, a description of which is undertaken by Wim Jansen within the framework of functional grammar.

Rather disparate subjects appear in the chapter on **communication**. Bengt-Arne Wickström applies economic measurements in order to present the language rights of minorities and to highlight the danger of discrimination. Christoph Goro Kimura examines forms of communication found in the area of the Polish and German border and applicable solutions for Japan. Renato Corsetti pleads for multilingualism which is found in many countries and examines what happens when one of the languages is Esperanto, also touching upon the language problems of immigrants. Aleksandra Urzędowska treats comments on Facebook as a specific genre of internet communication.

The chapter on **interlinguistics** begins with an article by Sabine Fiedler, who clearly distinguishes planned languages created for international communication and languages created for works of science fiction. She finds common features that justify the place of the latter in interlinguistics. The article of Sergey Kuznetsov is dedicated to the Petrograd interlinguistic society Kosmoglot which was the first attempt to connect engineering and “*hōmaranisman*” (humanistic) approaches to the science of language communication. The history of interlinguistics in Asia is not well known, in this volume Brady Moore (Bradius Maurus) briefly presents some of the ideas of the Chinese interlinguist K’ang Yu-wei on a universal language.

Dorottya Mózes, as in volume 13, examines literature through linguistic methods. This time, she explores transcultural identities in Salman Rushdie’s novel *The Satanic Verses*. Andrzej Swoboda shows, through several examples, that the special nature of the Chinese language can also be found in the area of chemistry terminology.

On the occasion of the publication of the book *Langmaker* by Jeffrey Henning Věra Barandovská-Frank guides the reader through the world of Conlangs (constructed languages) which have appeared in great numbers on the internet over the past 30 years.

A review by Ida Stria presents the university textbook on interlinguistics written by Věra Barandovská-Frank.

De la Redaktoroj

La revuo JKI havas larĝan gamon da temoj kiun manifestas ankaŭ la aktuala numero: de lingvaj strukturoj tra minoritataj lingvaj rajtoj ĝis terminologio.

La unuan temgrupon konsistigas la analizo de **lingvaj strukturoj** en la hungara lingvo kaj en la planlingvo esperanto. En la hungara lingvo Éva Hrenek analizas la strukturojn: funkcia verbo kaj objekto; Bence Pomázi ekzamenas la signifojn de tri sintaksaj finaĵoj surbaze de la lingvouzo de denaskuloj. Ankaŭ en esperanto aperas neunusenca uzado, kiel tiu de la sufikco -ec kiun Wim Jansen provas priskribi en la kadro de funkcia gramatiko.

Iom malsamaj temoj aperas en la ĉapitro pri **komunikado**. Bengt-Arne Wickström aplikas ekonomiajn mezurilojn por prezenti la lingvajn rajtojn de minoritatoj kaj montri la danĝeron de diskriminacio. Christoph Goro Kimura serĉas la formojn de landlima komunikado inter Pollando kaj Germanio, kaj la aplikeblajn solvojn por Japanio. Renato Corsetti pledas por plurlingveco kiu estas ofta en multaj landoj, kaj prezentas la kazon, kiam unu el la lingvoj estas esperanto, krome tuŝas la lingvan problemon de enmigrantoj. Aleksandra Urzędowska traktas la komentojn en Facebook kiel specon de interreta komunikado, kiel specifan ĝenron.

La ĉapitro pri **Interlingvistiko** komenciĝas per la artikolo de Sabine Fiedler kiu klare distingas la planlingvojn kreitajn por internacia komunikado kaj la lingvojn konstruitajn por scienc-fikciaj verkoj kaj filmoj, trovante ankaŭ la komunajn ecojn pravigantajn ilian lokon en interlingvistiko. La artikolo se Sergej Kuznecov estas dediĉita al la Petrograda interlingvistika societo Kosmoglot kiu estis la unua provo kunligi la inĝenieran kaj la homaranisman aliron al la scienco pri lingva komunikado. Azia interlingvistiko estas malbone konata; en la nuna volumo Bradio Moro mallonge prezentas la ideojn de la ĉina K'ang Yu-wei pri universala lingvo.

Dorottya Mózes – kiel ankaŭ en JKI 13 – esploras literaturon per lingvistikaj metodoj: ĉi-foje ŝi provas elmontri la transkulturan identecon de Salman Rushdi en lia verko *Satanaj versoj*. La specifeco de la ĉina lingvo aperas ankaŭ en la kemia terminaro – tion elmontras Andrzej Swoboda per kelkaj ekzemploj.

Okaze de la libro *Langmaker* de Jeffrey Henning Věra Barandovská-Frank gvidas nin en la mondon de konstruitaj lingvoj (Conlangs) kiuj amase aperis en la reto dum la pasintaj 30 jaroj. La recenzo de Ida Stria prezentas la universitatan lernolibron pri interlingvistiko de Věra Barandovská-Frank.